

što je Verlaine i kao pjesnik i kao čovjek modernom čitaocu najbliži, a prevodilac se najjače uživio u njegovu ličnost. Prijevod ovih pjesama daje po svom sadržaju — budući da je evropska duhovna poezija današnjem kulturnom čovjeku dosta slabo poznata, dobru priliku svim prijateljima zdrave i lijepe knjige, da se upoznaju i s ovom stranom duhovnoga umjetničkog stvaranja. Prevodilac se uglavnom drži t. zv. klasika, t. j. najpriznatijih pjesnika svih književnosti, kojih je slava i priznanje neprijeporno, a povijest je stvorila već dovoljnu distanciju, da se može prosuditi pozitivna vrijednost iznesenih pjesničkih pogleda. Radi toga ova knjiga predstavlja važan prinos za našu prijevodnu književnost — i po imenima pjesnika, koji su tu zastupani, i po izboru pjesama i po kvaliteti samoga prijevoda.

3. Milan Ivšić: Problemi suvremenog života, socijalni eseji. U gospodarskim i socijalnim previranjima polazi hrvatski narod otvorenim putem prema usklađivanju i povezivanju svojih iskonskih vrednota s tekovinama sadašnjice, i to s tim bržim korakom, što socijalne pomutnje kao i socijalna prečišćavanja zapljuskuju snažnim valovima i obale cijeloga našeg narodnog bića. Matica je stoga smatrala za svoju kulturnu zadaću, da prikaže svojim članovima i čitaocima bar neke od socijalnih problema suvremenog života u obliku socijalnog eseja. Pri izradivanju tih eseja imao je autor pred očima jedino njihovo ideološko promatranje, te je nastojao s iskrenom objektivnošću iznijeti ne samo pozitivne smjernice, nego i nazore protivnog mišljenja. To se najbolje vidi u zaokruženim serijama eseja o marksizmu i boljševičkoj revoluciji, o zadružnoj ideologiji i pokretu. Ova knjiga daje i jedan pregled svih socijalnih problema, kako to najjače izbija u uvodnom eseju: »Gospodarstvo i država na starim i novim putevima«. Tu se otvaraju svi vidici na bliže i dalje čistine, pogledi na veće i šire zadruge, uvidi u pozitivne i negativne strane gospodarskog liberalizma i socijalizma. A sve te poglede završava pisac stručnim prikazom nauke o solidarizmu u eseju »Biološko-socijološki solidarizam«, gdje iznosi sintetičku ideologiju najvažnijih predstavnika solidarizma biološkog i sociološkog smjera: Augusta Comtea, H. Spenzera, Schäfflea, Lamarcka, Darwina, Weismanna, G. Tardea i E. Durkheima.

4. Mila Mihovljević: Na njivama.

5. Alija Nametak: Dobri Bošnjani.

6. Ivan Softa: Dani jada i glada.

To su tri beletrističke knjige: Nametkova sadržaje crtice i priče iz bosanskog života, Softina kroniku hercegovačkog sela prije svjetskog rata, a Mihovljevićina riše sudbinu jedne seoske obitelji iz uže Hrvatske.

Sve gornje knjige dobivaju članovi putem Matičinih povjerenika ili izravno u upravi Matice Hrvatske, uz ovu cijenu: članovi utemeljitelji po Din. 1000.— dobivaju ove knjige uz cijenu od Din. 100.—, članovi utemeljitelji po starom uz cijenu od Din. 140.—, a članovi prinosnici po Din. 170.—.

Basilius Steidle O. S. B.: Patrologia seu Historia antiquae literaturae ecclesiasticae (8 maj. XVIII + 294 pag.) Friburgi Brigoviae,

Herder, 1937. U nakladi Herderovoj izašla su u dosta kratkom razdoblju osim 5 svezaka velikog djela Dra Bardenhewera »Geschichte der altkirchlichen Litteratur« dva vrsna kompendija »Patrologie« od istog autora i Rauschen-ov »Grundriss der Patrologie« u više izdanja. Njima se sada pridružio jezgroviti spis beuronskog Benediktinca O. Bazilija Steidle-a. Iza kratkog uvoda o pojmu, metodi, vrelima i pomagalima patrologije, o povijesti njezinoj, patrističkoj književnosti i o značenju riječi »Sveti Otac« pisac raspravlja u prvom dijelu o crkvenoj literaturi triju prvih stoljeća, nadalje u drugom dijelu o zlatnoj dobi crkvene književnosti od g. 325. do svršetka 5. vijeka. Treći dio obuhvaća »posljednju periodu starocrkvene književnosti« u 6. i 7. stoljeću uz dva poglavlja o kipoborskim borabama 8. i 9. vijeka. Pisac je dodao i 4. dio: »Povjesna, hagijografska, liturgijska književnost. Dogmatske i pravne zbirke stare Crkve«.

Uz latinske i grčke Oce obrađuje također druge istočne patrističke spise. U opreci s njemačkim tekstom predašnjih kompendija Herderovih O. Steidle izabrao je za svoj kompendij latinski jezik, da svim prijateljima patrističke književnosti bude lakše pristupačan. U prospektu ističu se dvije odlike ovoga djela: 1. sadržaje i obrađuje sve svete Oce i čitav njihov književni rad, sve crkvene pisce te sve starocrkvene heretike kao i njihov književni rad, onda i historijografske, hagijografsku i liturgijsku književnost stare Crkve, dogmatske i pravne zbirke Saborâ i kao dodatak apokrifnu literaturu Starog i Novoga Zavjeta. 2. prednost: Ovaj kompendij bilježi gotovo sva bolja izdanja patrističkih spisa, stara i mlada, prijevode i potpunu biografiju. Kronološki podaci, koji se tiču života djela, lako se mogu naći.

Djelo je čisto znanstveno, više će učenjacima poslužiti nego praktičkim dušobrižnicima, i u tom se razlikuje od oratorskih lijepih prikaza Dra Bardenhewera kao i od sentencioznih oznaka Raucherovih. Da u potankostima barem nešto spomenem, autor obzirom na »Nauku dvanaest apostola« više slijedi Harnacka nego Bardenhewera i Funka, koji ipak temeljito obrazlažu, da djelce potječe iz posljednjih decenija prvog stoljeća (Pag. 268). Na str. 74. Steidle spominje dvostruku redakciju četvrtog poglavlja spisa Ciprijanova »De unitate Ecclesiae«. Prva redakcija, čini se, više brani primat rimski, nego druga. Po Lebretonu ipak jedna i druga redakcija potječe iz g. 251. — Među monofizitske pisce Steidle na prvom mjestu ubraja Pseudo-Dionizija Areopagitu (pag. 207.) i spominje mnijenje Oca Stiglmayra, koji misli, da je biskup monofizitski antiohijski Sever pisac onih spisa. — Hvale vrijednim načinom Steidle kod sv. Augustina ne spominje više krivo mnijenje Rottmannerovo, da sv. Augustin tobože nije dosljedan u svojoj nauci o milosti i predestinaciji, i da je pod stare dane tobože učio odveć rigorističnu nauku. Dragocjeni su također podaci o literaturi, koja se tiče Augustinove nauke o kršćanskoj ženidbi (pag. 182). Djelo Steidle-ovo usavršuje našu patrološku književnost te je vrijedno svake preporuke.

I. P. Bock D. I.

Muckermann Herman: Kind und Volk, Der biologische Wert der Treue zu den eugenischen Gesetzen beim Aufbau der Familie. I. Band: